

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Boge, Jan Erik	Arkivkode: FA - Q14
Arkivsaksnr: 11/333	Løpenr: 18/170
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	01.02.2018	005/2018
Formannskapet	22.02.2018	007/2018

Vegtilkomst til Économusée Fjordtønna

22.02.2018 Formannskapet:

Handsaming i møtet:

Inge Aasgaard (Krf) sette fram følgjande framlegg til vedtak:

"Formannskapet ber administrasjonen innhenta juridisk vurdering av Samnanger kommune sitt ansvar og forpliktingar i denne saka. Frist for å få vurderinga gjennomført er sett til 15/4-2018."

Monica Tjønna (Sp) bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette Øyvind Røen (Sp) fram følgjande framlegg til vedtak:

"Rådmannen ber KS gje ei vurdering av i kva grad Samnanger kommune har teke på seg juridisk bindande forpliktingar til å utbetra vegen til fram til Économuséet Fjordtønna. I denne vurderinga må òg rolla og ansvaret til tidlegare ordførar Marit A. Aase klargjerast. Vurderinga må vera ferdig til 1. april."

Etter debatt i møtet orienterte Øyvind Røen om at namnet til tidlegare ordførar om ønskeleg kunne takast vekk frå vedtaksframlegget hans.

Olaug Øystese (A) forerslo å senda saka over til kommunestyret. Det vart ikkje røysta over dette forslaget.

Øyvind Røen bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette Øyvind Røen fram følgjande reviderte framlegg til vedtak:

"Rådmannen ber KS gje ei vurdering av i kva grad Samnanger kommune har teke på seg juridisk bindande forpliktingar til å utbetra vegen fram til Économuséet Fjordtønna. I denne vurderinga må òg rolla og ansvaret til dei ulike partane i saka vurderast. Vurderinga må vera ferdig til 1. april."

Det vart til slutt røysta over framlegga frå Øyvind Røen og Inge Aasgaard. Framlegget til Øyvind Røen fekk 5 røyster og vart vedteke. Framlegget til Inge Aasgaard fekk 4 røyster.

For Øyvind Røen (Sp) sitt framlegg	For Inge Aasgaard (Krf) sitt framlegg
Øyvind Røen (Sp)	Inge Aasgaard (Krf)
Knut Harald Frøland (Bl)	Arild Røen (H)
Lena Tveit (Bl)	Nils Aadland (A)
Monica Tjønnå (Sp)	Olaug Øystese (A)
Odd Arne Haga (Frp)	

FORM- 007/2018 Vedtak:

Rådmannen ber KS gje ei vurdering av i kva grad Samnanger kommune har teke på seg juridisk bindande forpliktingar til å utbetra vegen fram til Économuséet Fjordtønna. I denne vurderinga må òg rolla og ansvaret til dei ulike partane i saka vurderast. Vurderinga må vera ferdig til 1. april.

01.02.2018 Formannskapet:

Handsaming i møtet:

Inge Aasgaard (Krf) spurde om det er gjort ei juridisk vurdering av spørsmålet om eventuell plikt for kommunen knytt til utbetring av vegen. Jan Erik Boge viste til saksutgreiinga, der det går fram at det ikkje er gjort ei ekstern juridisk vurdering, men at ei slik vurdering kan gjerast dersom politisk nivå i kommunen ønskjer det.

Lena Tveit (Bl) sette fram følgjande framlegg til vedtak:

Formannskapet ber kontrollutvalget vurdere saka i kva grad Samnanger kommune har påtatt seg juridiske forpliktelser, og vurdere tidligare ordførar si rolle i saka. Samnanger kommune skal i tida fram til neste politisk behandling forsette dialog med Norges vel, samt arbeida for å prøva å få tilskot frå andre instansar til utbedring av vegen.

Inge Aasgaard (Krf) sette fram følgjande framlegg til vedtak:

Formannskapet ber kontrollutvalget vurdere saka i kva grad Samnanger kommune har påtatt seg juridiske forpliktelser. Samnanger kommune skal i tida fram til neste politisk behandling forsette dialog med Norges vel, samt arbeida for å prøva å få tilskot frå andre instansar til utbedring av vegen.

Olaug Øystese (A) sette fram følgjande framlegg til vedtak:

Adm. går vidare med utgreiing av vegløyisinga opp til Fjordtønna. Ein tek kontakt med lokale entreprenørar for å få eit overslag over løysingar og event.kostnadar med prosjektet.

Øyvind Røen (Sp) bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet trekte Inge Aasgaard det første framlegget sitt, og sette fram følgjande nye framlegg til vedtak:

Formannskapet ber administrasjonen innhenta juridisk vurdering av Samnanger kommune sitt ansvar og forpliktingar i denne saka. Frist for å få vurderinga gjennomført er 20.mars 2018.

Olaug Øystese trekte framlegget sitt.

Ved røystinga fekk Lena Tveit sitt framlegg 5 røyster og vart vedteke. Inge Aasgaard sitt framlegg fekk 4 røyster og rådmannen sitt framlegg fekk ingen røyster.

For Lena Tveit (Bl) sitt framlegg	For Inge Aasgaard (Krf) sitt framlegg
Lena Tveit (Bl)	Inge Aasgaard (Krf)
Knut Harald Frøland (Bl)	Nils Aadland (A)
Øyvind Røen (Sp)	Olaug Øystese (A)
Monica Tjønnå (Sp)	Arild Røen (H)
Odd Arne Haga (Frp)	

FORM- 005/2018 Vedtak:

Formannskapet ber kontrollutvalget vurdere saka i kva grad Samnanger kommune har påtatt seg juridiske forpliktelser, og vurdere tidligare ordførar si rolle i saka. Samnanger kommune skal i tida fram til neste politisk behandling forsette dialog med Norges vel, samt arbeida for å prøva å få tilskot frå andre instansar til utbedring av vegen.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Det vil krevja betydelege økonomiske midlar dersom den kommunale vegen opp til Économusée Fjordtønna skal utbetrast slik at det blir god tilkomst for større bussar (turbussar). Stipulert kostnad er 1,2 – 2 millionar kroner, avhengig av kva løysing som vert valt. Ein vesentleg del av utgiftene vil truleg måtte dekkast av kommunen. Behovet for utbetring av denne vegen må sjåast opp mot mellom anna kommunen sin økonomiske situasjon og behovet for midlar til vedlikehald og utbetring av andre kommunale vegar og bygningar. På bakgrunn av dette finn ikkje kommunen å kunne prioritera midlar til å utbetra vegen opp til Économusée Fjordtønna til ein standard gir god tilkomst for større bussar (turbussar).

Kommunen vil arbeida for å prøva å få tilskot frå andre instansar til utbetring av vegen. Dersom andre instansar gir tilsegn om tilskot, vil kommunen sjå på saka på nytt.

Dokument som er vedlagt:

Notat grovvurdering kostnad utbetring av veg til Fjordtønna
 Informasjonsnotat frå Norges Vel om économusée
 Rapport vurdering markedspotensiålet Économusée (Norges Vel)
 Brev frå Norges Vel datert 15.08.2017
 Søknad om etablering av économusée datert 16.06.2008
 Brev frå fylkeskommunen datert 09.06.2011
 Brev til fylkeskommunen datert 30.07.2010 - Støtteerklæring frå Samnanger kommune
 Notat frå eigar av Fjordtønna datert 22.09.2011
 Sakspapir og vedtak i formannskapet 28.11.2011 - tilkomsten til économusée Fjordtønna
 E-post frå Tide Buss 12.06.2014
 Notat frå rådmannen datert 17.06.2014
 Sakspapir og vedtak i formannskapet 25.06.2014 - Tilskot frå næringsfondet til transport
 Ope brev frå eigar av Fjordtønna 31.10.2017

Kva saka gjeld:

Formannskapet løyvde 19.10.2017 inntil 50.000 kroner til innleiande prosjekteringsarbeid til utbetring av veg til Économusée Fjordtønna på Tysse. Desse midlane er førebels ikkje brukt. Før midlane eventuelt blir bruk, har ordføraren bedt administrasjonen leggja fram ny sak om tilkomsten til Fjordtønna.

Bakgrunn:

Fjordtønna fekk status som économusée i 2010, mellom anna på bakgrunn av søknad frå ordførarane i Fusa og Samnanger i 2008. Konseptet med économusée er mellom anna at publikum skal kunne sjå

og oppleve tradisjonelle handverkstradisjonar. God tilkomst er her viktig. Heilt sidan Fjordtønna fekk status som économusée, har det vore utfordringar knytt til at det ikkje er tilkomst for større bussar («turbussar») på vegen opp til museet. Dette er ein kommunal veg. Problemet med tilkomsten har vorte teke opp med kommunen ved diverse høve, både av eigaren av Fjordtønna, Hordaland fylkeskommune, Tide Buss og Norges Vel. Kommunen har også gjort utbetringstiltak på vegen, men framleis er ikkje standarden på vegen slik at store bussar kan køyra til Fjordtønna. Det er først og fremst ein skarp sving på vegen som er problemet (større bussar kan kanskje koma seg gjennom svingen på vegen opp, men ikkje koma seg ned igjen utan å ta nedi vegen i svingen).

Då Fjordtønna fekk status som économusée i 2010, var det fylkeskommunen som var «samarbeidspart» for både Fjordtønna og kommunen. Norges Vel har no overteke fylkeskommunen sitt ansvar for å utvikla économusée-nettverket i Noreg og vidareutvikla samarbeidet i det internasjonale économusée-nettverket. For meir utfyllande informasjon om économusée blir det vist til vedlagte notat frå Norges Vel v/Asbjørn Stavland.

I brev til kommunen datert 15.08.2017 skriv Norges Vel at Fjordtønna no står i den situasjonen at verksemda må fornya 5-årskontrakten sin for å kunne halda fram som kvalifisert medlem i économusée-nettverket. I brevet tek Norges Vel opp problema med tilkomsten til Fjordtønna, og skriv at dersom ikkje tilkomstvegen blir utbetra innan 30.03.2018, vil dei måtte tilrå at Fjordtønna ikkje får fornya kontrakten sin med économusée-nettverket. I seinare samtalar mellom Norges Vel og ordføraren har det kome fram at «fristen» 30.03.2018 nok kan utsetjast noko.

Ordføraren har også vore i kontakt med Norges Vel for å avklara om det kan vera mogleg å få midlar/tilskot til utbetring av tilkomsten til Fjordtønna. Norges Vel har gitt tilbakemelding om at dei vil kunne arbeida for å prøva å få midlar frå fylkeskommunen til delfinansiering.

Ordføraren har også teke opp med Norges Vel om det vil kunne setjast vilkår dersom kommunen går inn med midlar til utbetring av vegen opp mot Fjordtønna, for eksempel at Fjordtønna då må forplikta seg til å halda fram drifta som économusée i eit tal år framover. Ordføraren har fått tilbakemelding om at Norges Vel vil sjå på dette og også ha dialog med eigaren av Fjordtønna.

Kommunen løyvde for sommarsesongen 2014 tilskot til finansiering av transport til besøkande som ikkje er i stand til å gå frå Tyssebrua og vegen opp til Fjordtønna. Dette tilskotet vart ikkje brukt.

Teknisk forvaltning v/planleggjar Roald Aandahl har etter formannskapsmøtet 19.10.2017 utarbeidd eit notat med vurdering av moglegheit for utviding av vegen (den skarpe svingen) opp mot Fjordtønna. Notatet inneheld òg ei grovvurdering av kostnader. Notatet følgjer vedlagt. Det er der skissert to ulike alternative løysingar:

1. Utvida svingen slik at buss uhindra kan køyra direkte opp til og ned att frå Fjordtønna. Stipulert kostnad 1,5 – 2 millionar kroner.
2. Etablere ein hammar inn parallelt med bedehuset Sion, slik at bussar kan rygge seg inn på plassen framfor bedehuset, og på denne måten klara å køyra gjennom svingen. Stipulert kostnad 1,2 – 1,8 millionar kroner.

Det vil ikkje vera mogleg å gjennomføra slik utbetring innanfor gjeldande budsjettamme, d.v.s. at ei slik utbetring vil måtte finansierast med ekstraløyving/ekstramidlar.

Som vedlegg til dette saksframlegget følgjer kopi av diverse dokument knytt til saka.

Vurderingar og konsekvensar:

Det ser ut til å vera ulike oppfatningar vedrørande kva ansvar/plikter kommunen har med omsyn til tilkomstvegen til Fjordtønna. Det går fram av brev/lesarinnlegg frå eigaren av Fjordtønna at han meiner at kommunen har forplikta seg til «veg og parkeringsplass for bussar». Norges Vel viser til at

kommunen v/ordfører i søknaden i 2008 skreiv at «verksemda stettar alle kriteria for å ta del i Économusée», og at eit av hovudkriteriene var at det skulle vera god tilkomst for publikum. Kommunen si vurdering, jf. mellom anna notat frå rådmannen til medlemmene i formannskapet datert 17.06.2014, har vore at kommunen ikkje har forplikta seg til å halda ein standard på denne vegen som gjer at store bussar kan ta seg fram. Om ønskeleg vil det vera mogleg å få gjort ei ekstern juridisk vurdering av dette spørsmålet, men det er ikkje sikkert at ei slik vurdering vil gje tilstrekkeleg avklaring. Det er heller ikkje sikkert at det reint juridiske vil vera avgjerande i denne saka.

Med tanke på framtida for Fjordtønna som économusée, vil tilkomst for større bussar truleg kunne vera avgjerande, jf. brev frå Norges Vel. Som nevnt ovanfor i saksframlegget, vil det krevja relativt mykje midlar å få utbetra vegen. Det vil vera mogleg å prøva å få delfinansiering frå fylkeskommunen til slik utbetring, men uansett må det påreknast ei relativt stor kommunal utgift. Det bør takast stilling til om kommunen skal bruka midlar på utbetring av denne vegen. Det er utfordringar knytt til mange kommunale vegar i Samnanger, og det er ikkje sikkert at det vil vera rett å prioritera vegen opp til Fjordtønna framfor andre kommunale vegar. Det kan også vera behov for at kommunen brukar midlar på andre «utviklingstiltak» som ikkje ligg inne i budsjett/økonomiplan i dag, for eksempel andre tiltak knytt til turisme/reiseliv i kommunen.

Eventuell utbetring av vegen opp til Fjordtønna vil måtte finansierast utanom noverande vedteke budsjett/økonomiplan, truleg frå disposisjonsfondet eller ved låneopptak. Bruk av næringsfondet kan kanskje også vera aktuelt.

Det må takast stilling til om kostnadsoverslaga som teknisk drift har utarbeidd er tilstrekkeleg i denne omgangen, eller om det skal gjerast ei meir detaljert kostnadsberekning. Dersom det skal utarbeidast meir detaljert kostnadsberekning, vil det kunne bli nødvendig med noko ekstern hjelp. Slik hjelp vil kunne finansierast med midlane som formannskapet løyvde 19.10.2017, men teknisk forvaltning bør få ansvaret for å få utarbeidd ei slik berekning.

Det er absolutt positivt for Samnanger å ha eit économusée i kommunen, og kommunen bør arbeida for å leggja forholda til rette for Fjordtønna. Det er likevel vanskeleg å vita konkret kor stor effekt det vil kunne ha for Samnanger (for eksempel med omsyn til kor mange turistar som besøker og stoppar i kommunen) dersom vegen opp til Fjordtønna blir utbetra slik at det blir tilkomst for større bussar. Som nevnt ovanfor i saksframlegget, kan det kanskje vera andre «utviklingstiltak» knytt til turisme/reiseliv i kommunen som vil kunne ha like stor effekt. Reint økonomisk vil det neppe løna seg for kommunen å investera mykje pengar i vegen opp til Fjordtønna.

Rådmannen si vurdering er at det vil vera ei for stor økonomisk investering for kommunen å utbetra vegen opp til Fjordtønna slik at det blir god tilkomst for større bussar, jf. kostnadsoverslaget som det er vist til ovanfor. Sett i forhold til andre behov i kommunen, mellom anna vedlikehaldsbehov på andre kommunale vegar, kan det vanskeleg forvarast å bruka så mykje midlar på denne vegen. Rådmannen si vurdering er òg at kommunen ikkje har forplikta seg til å utbetra vegen opp til Fjordtønna slik at det blir god tilkomst for større bussar. Dersom kommunen kan få tilskot som dekkar ein vesentleg del av utgiftene til utbetring av vegen, bør det gjerast ei ny vurdering av saka.